

Asia: VN/14613/2023

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit pykälään 1, Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys:

Asetuksella säädettäisiin tarkemmin rakentamislain 16 §:n mukaisen purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen laatimisesta, sisällöstä ja tietojen ilmoittamisesta. Selvitys olisi laadittava rakentamislain perusteella luvanvaraisista rakentamis- ja purkamishankkeista sekä purkamishankkeista, joista on tehtävä purkamisilmoitus. Rakennushankkeeseen ryhtyvän tehtävänä on huolehtia, että selvitys laaditaan. Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry huomauttaa, että selvityksen laatijalle ei esitetä mitään pätevyysvaatimuksia. KOVA katsoo, että tämä johtaa väistämättä laadultaan hyvin erilaisiin selvityksiin, mikä taas heikentää selvitykselle asetettujen tavoitteiden toteutumista. KOVA myös huomauttaa, että rakennushankkeeseen ryhtyvälle selvityksen laatiminen voi aiheuttaa lisäkustannuksia, jos osaamista selvityksen tekemiseen joudutaan ostamaan oman organisaation ulkopuolelta.

Selvitystä ei rakentamislain tarkoittamalla tavalla edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Perustelumuistiossa on avattu sivulla 7 tarkemmin vähäisyyden arviointia.

Perustelumuistiossa on esitetty arvioinnin lähtökohtana, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyisivät selvitysvelvoitteen piiriin ja toisaalta, että yksittäiset kylpyhuoneremontit tai yksittäisten asuntojen remontit eivät selvitystä edellyttäisi.

Miten vähäisyyttä tulisi näkemyksesi mukaan hankkeissa soveltaa?

-

Kommentit pykälään 2, Purkumateriaalit:

KOVA katsoo, että materiaali- ja jätteiden jaottelun tulisi olla yhdenmukainen jäteasetuksen rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvoitteen kanssa. Toisiinsa liittyvän sääntelyn olisi syytä olla johdonmukaisesti samansisältöistä materiaalien erittelyn osalta.

Ehdotuksessa on kaksi eri vaihtoehtoa pykäläksi 2 koskien selvityksen keskeistä sisältöä, purkumateriaaleja. Kumpaa jaottelua tulisi näkemyksesi mukaan käyttää asetuksessa? Vaihtoehto A:ssa on esitetty purkumateriaalien jaottelu kierrätyksen ja hyödyntämisen näkökulmasta, minkä vuoksi jaottelu poikkeaisi hieman jäteasetuksen 26 §:n rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvaatimuksista. Tarkemmat perusteet poikkeamiselle on esitetty perustelumuistiossa sivuilla 8-9.

Vaihtoehto B

Kommentit valintaasi

KOVA kannattaa vaihtoehto B:tä, koska tällöin sääntely olisi yhdenmukainen jäteasetuksen kanssa. KOVA huomauttaa, että jos materiaalien jaottelua halutaan laajentaa, se tulisi toteuttaa yhdenmukaisella sääntelyllä. KOVA katsoo, että A-vaihtoehdon jaottelu on sinänsä perusteltu, mutta ei kannata toisistaan eroavia säännöksiä jaottelusta. Tästä syystä KOVA kannattaa vaihtoehto B:tä, joka on yhdenmukainen olemassa olevan sääntelyn eli jäteasetuksen kanssa.

Kommentit pykälään 3, Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit:

-

Kommentit pykälään 4, Maa- ja kiviainekset:

-

Kommentit pykälään 5, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen päivittäminen:

-

Kommentit pykälään 6, Tietojen ilmoittaminen:

-

Kommentit pykälään 7, Voimaantulo:

-

Muita huomiota ASETUKSEEN liittyen:

KOVA pitää kiertotalouden edistämistä ja rakennusosien uusiokäyttöä rakennushankkeissa tärkeinä tavoitteina. KOVA kuitenkin epäilee, edistääkö nyt esitetty purkumateriaali- ja jätteselvitys tosiasiassa näitä tavoitteita. Perustelumuiustiossa todetaan, että eräs keskeisistä purkumateriaalien ja rakennusjätteen hyödyntämisen esteistä liittyy materiaalien ja rakennusosien kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen. KOVA huomauttaa, että pelkästään purkumateriaali- ja jätteselvityksestä saatava tieto ja sen vieminen digitaaliseen muotoon ei ratkaise tätä haastetta.

KOVA myös huomauttaa, että rakennusosien uudelleenkäyttöön liittyy turvallisuusriskejä. Purkumateriaalien tuotehyväksyntä ja kelpoisuuden osoittaminen on yksi keskeinen este materiaalikierrolle. Rakennusosien uudelleenkäytössäkin rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa rakenteiden turvallisuudesta ja terveellisyydestä. KOVA katsoo, että rakennusosien uudelleenkäyttö rakennushankkeessa on vielä tällä hetkellä kokeellista rakentamista, mikä tekee siitä kalliimpaa. Tämä tekee ARA-hankkeissa rakennusosien uudelleenkäytöstä vaikeaa.

KOVA katsoo, että asetusluonnoksen mukainen purkumateriaali- ja jätteselvitys vaatisi myös lisäkoulutusta suunnittelijoille. Jätteiden lajittelu perustuisi jäteasetukseen, ei suunnittelunimikkeistöön. Tästä syystä selvityksen laatiminen vaatisi muutoksia myös suunnitteluohjelmistoihin.

Perustelumuistion vaikutustenarvioinnissa katsotaan, ettei asetuksella olisi vaikutuksia rakennusvalvontaan. KOVA huomauttaa, että myös rakennusvalvonnassa tarvitaan osaamista selvitysten sisällön tarkasteluun. KOVA katsoo myös, että selvityksen laatimiseen tarvitaan rakennushankkeeseen ryhtyvälle käytännön ohjeistusta.

Huomioita ja kommentteja PERUSTELUMUISTION sisältöön:

-

Parkkonen Jouni
Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry